

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om förarprov, gemensamma bestämmelser;

TSFS 2009:68

Utkom från trycket
den 2 juli 2009

beslutade den 24 juni 2009.

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 5 och 6 §§ körkortsförordningen (1998:980) och 7 kap. 2 § militärtrafikförordningen (2009:212) och beslutar följande allmänna råd.

VÄGTRAFIK

1 kap. Allmänt rörande Vägverket, Försvarsmakten eller gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning och kommunal vuxenutbildning

1 § Körprov för behörighet A, A1, BE, C, CE, D och DE vid Vägverket eller Försvarsmakten får avläggas endast av den som har avlagt godkänt kunskapsprov för den behörighet körprovet avser.

2 § Kunskapsprov och körprov (förarprov) för behörigheten B vid Vägverket eller Försvarsmakten ska bokas samtidigt. Förarprovet ska påbörjas med kunskapsprovet. Sökanden ska oavsett resultatet på kunskapsprovet avlägga körprov innan nytt förarprov får bokas.

3 § Förarprov för behörighet C eller D får avläggas endast av den som har avlagt godkänt förarprov för behörighet B.

4 § Förarprov för behörighet E får avläggas endast av den som har avlagt godkänt förarprov för den behörighet som krävs för dragfordonet.

5 § Vad som sägs i 3 och 4 §§ gäller inte om sökanden före provet innehaft körkort med den behörighet som provet avser.

6 § Krav för godkänt förarprov finns angivet i föreskrifterna om förarprov för respektive behörighet.

7 § Avgifter för prov vid Vägverket ska tas ut enligt förordningen (2001:652) om avgifter inom vägtrafikområdet. Avgifterna ska betalas till ett av Vägverket anvisat konto.

Avgifterna för provet ska betalas även om prov inte har avlagts på grund av att

1. det har förelegat hinder för prov enligt 3 kap. 8 § eller 4 kap. 5 §, eller

2. provtiden har avbeställts senare än 24 timmar före provtiden. Detta gäller dock inte om sökanden kan visa att han eller hon har uteblivit från provet på grund av sjukdom eller annan liknande omständighet.

8 § Om sökanden tidigare har påförts en avgift som avser körkort, taxi-förarlegitimation, yrkeskompetensbevis eller yrkeskunnande enligt avsnitt 1, 1, 3 och 4 samt avsnitt 2 i bilagan till förordningen (2001:652) om avgifter inom vägtrafikområdet, får ett nytt prov vid Vägverket avläggas först när avgiften har betalats.

2 kap. Identitetsprövning i samband med förarprov vid Vägverket, Försvarsmakten eller gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning och kommunal vuxenutbildning

1 § Förarprov för körkort eller traktorkort får endast avläggas om sökandens identitet har fastställts. Detta ska göras genom att sökanden visar upp en godtagbar identitetshandling som ska vara giltig.

Vad som sagts i första stycket gäller såväl vid kunskapsprov som vid körprov.

2 § Godtagbara identitetshandlingar enligt 1 § är:

1. SIS-märkt företagskort, tjänstekort eller identitetskort,
2. svenskt tjänstekort utfärdat av statlig myndighet,
3. svenskt nationellt identitetskort,
4. identitetskort utfärdat av Skatteverket,
5. svenskt körkort,
6. svenskt EU-pass,
7. övriga EU-pass utfärdade från och med den 1 september 2006, och
8. pass utfärdat av Island, Liechtenstein, Norge eller Schweiz från och med den 1 september 2006.

3 § I dessa föreskrifter används följande definitioner.

övriga EU-pass utfärdade från och med den 1 september 2006 pass som uppfyller kraven i rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas inom medlemsstaterna¹

SIS-märkt företagskort, tjänstekort eller identitetskort kort som har utfärdats enligt svensk standard SS 61 43 14 och särskilda bestämmelser för certifiering av överensstämmelse med standard SBC 151-U

¹ EUT L 385, 29.12.2004, s. 1 (Celex 32004R2252).

4 § Identitetshandlingar som bär sådana spår av radering, förändring eller annan åverkan att identiteten inte går att fastställa med säkerhet godtas inte. Detsamma gäller om fotografiet inte är välliknande.

5 § Om sökanden är väl känd till namn och utseende av den som ska förätta provet, eller av annan närvarande befattningshavare vid Vägverket, Försvarsmakten eller gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning och kommunal vuxenutbildning krävs ingen ytterligare identitetsprövning.

6 § Undantag från kravet att visa upp en godtagbar identitetshandling kan även medges av Vägverket efter särskild ansökan. Ansökan ska göras på en fastställd blankett och ges in till Vägverket.

Om ett sådant undantag medges ska medgivandet tas med till provtillfället. Identiteten ska fastställas genom att en förälder, annan vårdnadshavare, make, maka eller sambo skriftligen försäkrar att lämnade uppgifter om sökandens identitet är riktiga. Den som lämnar en försäkran ska vara närvarande vid identitetsprövningen och kunna styrka sin egen identitet genom en sådan identitetshandling som anges i 2 §.

3 kap. Kunskapsprov vid Vägverket

1 § Kunskapsprovet ska vara anpassat till den sökta behörigheten och i övrigt vara utformat på ett sådant sätt att de kunskaper som sägs i 3 kap. 12 § körkortsförordningen (1998:980) och i Vägverkets föreskrifter om förarprov för respektive behörighet, kan kontrolleras.

2 § Tiden för provet ska vara högst 50 minuter för behörighet A, A1 och B samt högst 40 minuter för behörighet BE, C, CE, D och DE.

3 § Ansökan om att få avlägga ett muntligt prov ska göras hos Vägverket före beställningen av tid för provet på en blankett som Vägverket har fastställt.

4 § Ett prov ska vara muntligt om sökanden styrker påtagliga läs- och skrivsvårigheter eller är allvarligt hörsel- eller talskadad. Om provet avser behörighet A, A1, B eller BE ska Vägverket vid behov anlita tolk.

Ett prov ska även vara muntligt om provet avser behörighet A, A1, B eller BE och det inte finns översatt till ett språk som sökanden behärskar. Vid sådant prov ska Vägverket vid behov anlita tolk.

Om tolk inte kan anskaffas på den ort där sökanden avser att avlägga provet ska provet förläggas till en ort där tolk finns att tillgå.

5 § Tiden för ett muntligt prov ska vara högst 90 minuter.

6 § Ansökan om att få förlängd provtid ska göras hos Vägverket före beställningen av tid för provet på en blankett som Vägverket har fastställt.

7 § Tiden för samtliga kunskapsprov kan förlängas med 50 % av provtiden om det finns särskilda skäl.

Hinder för kunskapsprov

8 § Följande omständigheter utgör hinder för kunskapsprov.

1. Sökanden inställer sig inte på meddelad tid för provet.
2. Sökandens identitet kan inte fastställas enligt 2 kap.
3. Sökanden kan vid provtillfället för behörighet B inte intyga att han eller hon inte innehar körkort som har utfärdats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
4. Sökanden har inte genomgått föreskriven riskutbildning före prov för behörighet A eller A1.
5. Sökanden har inte genomgått föreskriven riskutbildning före prov för behörighet B.
6. Sökanden har inte lämnat en ansökan om utfärdande av körkort enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2009:70) om ansökan om utfärdande och förnyelse av körkort genom elektronisk överföring.
7. Sökanden bör på grund av annan omständighet inte genomgå prov.

Allmänna råd

Exempel på omständighet som innebär att sökanden inte bör genomgå prov är att sökanden förgriper sig med våld eller hot om våld mot förarprövaren eller annan befattningshavare vid Vägverket, använder otillåtna hjälpmedel vid kunskapsprovet, uppträder bråkigt eller störande vid provet så att detta inte kan genomföras på föreskrivet sätt.

9 § Om hinder för prov föreligger ska sökanden meddelas detta genom ett skriftligt beslut.

4 kap. Körprov vid Vägverket, Försvarmakten eller gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning och kommunal vuxenutbildning

1 § Fordon som tillhandahålls för provet ska vara tillförlitligt från säkerhetssynpunkt och i övrigt lämpligt för trafik.

2 § Saknar fordonet giltigt kontrollmärke ska sökanden visa att fordonet uppfyller de krav som ställs för utfärdande av kontrollmärke.

3 § Fordon för vilket körförbud gäller, utryckningsfordon, begravningsbil, fordon som inte är registrerat i Sverige eller fordon lastat med djur eller farligt gods, får inte användas vid provet.

4 § Kopplingsintyg som ska medföras vid färd enligt 20 kap. 34 § första stycket 2 i Vägverkets föreskrifter (VVFS 2003:22) om bilar och släpvagnar som dras av bilar, ska finnas tillgänglig vid provet.

Vid körprov för annan behörighet än B ska det senast utfärdade registreringsbeviset för fordonet eller fordonskombinationen finnas tillgängligt.

Hinder för körprov vid Vägverket och Försvarsmakten

5 § Följande omständigheter utgör hinder för körprov.

1. Sökanden inställer sig inte på meddelad tid för provet.
2. Sökandens identitet kan inte fastställas enligt 2 kap.
3. Sökanden kan vid provtillfället inte genom intyg styrka permanent bosättning i Sverige eller studier här i minst sex månader. Intyget får vid provtillfället inte vara äldre än tre månader. Formulär för intyg tillhandahålls av Vägverket. Något intyg behövs dock inte om sökanden är folkbokförd i Sverige sedan minst 185 dagar.
4. Sökanden kan vid provtillfället inte intyga att han eller hon inte innehar körkort som har utfärdats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
5. Sökanden har inte godkänts i kunskapsprov om körprovet avser behörighet A, A1, BE, C, CE, D eller DE. Den som före ett körprov innehaft behörighet BE, CE eller DE och som godkänts i kunskapsprov för sådan behörighet får dock avlägga körprovet för enbart behörigheten B, C respektive D.
6. Sökanden har inte avlagt kunskapsprov om körprovet avser behörighet B.
7. Sökanden har inte genomgått föreskriven riskutbildning före prov för behörighet A eller A1.
8. Sökanden har inte genomgått föreskriven riskutbildning före prov för behörighet B.
9. Det fordon som tillhandahålls för provet uppfyller inte kraven i 1-3 §§ eller de krav som föreskrivits för den behörighet som provet avser.
10. Handlingar enligt 4 § är inte tillgängliga.
11. Sökande bör på grund av annan omständighet inte genomgå prov.

Allmänna råd

Handling som sökande åberopar för att styrka permanent bosättning eller studier bör vara skriven på svenska språket.

Exempel på omständighet som innebär att sökanden inte bör genomgå prov är att sökanden förgriper sig med våld eller hot om våld mot förarprovaren eller annan befattningshavare vid Vägverket eller Försvarsmakten, uppträder bråkigt eller störande vid provet så att detta inte kan genomföras på föreskrivet sätt.

6 § Om hinder för prov föreligger ska sökanden meddelas detta genom ett skriftligt beslut.

Rapportering av godkänt körprov vid Försvarsmakten

7 § När sökande avlagt godkänt körprov för körkort ska förarprövaren skriftligen underrätta Transportstyrelsen som beslutar om utfärdande av körkort för sökanden och utfärdar bevis om detta.

5 kap. Giltighet av godkänt prov vid Vägverket och Försvarsmakten

1 § Sökande som godkänts i kunskapsprov för behörighet A, A1, BE, C, CE, D eller DE ska tillgodoräknas detta som godkänt prov. Tillgodoräkning av sådant prov får inte göras om mer än ett år har förflutit från dagen för provet.

2 § Sökande som godkänts antingen i kunskapsprov eller körprov för behörighet B ska tillgodoräknas detta som godkänt prov. Tillgodoräkning av sådant prov får inte göras om mer än två månader har förflutit från dagen för provet.

Sökanden som har fått ett muntligt kunskapsprov för behörighet B beviljat enligt 3 kap. 4 § första stycket kan dock få tillgodoräkna sig ett giltigt prov enligt ovan i mer än två månader från dagen för provet. En sådan prövning görs av Vägverket efter särskild ansökan. Ansökan ska göras till Vägverket på en blankett som verket har fastställt och får inte ske sedan provets giltighet löpt ut. Giltighetstid för provet får bestämmas till högst sex månader.

3 § Sökande för behörighet BE, C, CE, D eller DE, och som i körprovet endast underkänts i säkerhetskontroll/funktionsbeskrivning, ska vid nytt körprov endast avlägga prov i denna del. Tillgodoräkning av körprovet får inte göras om mer än ett år har förflutit från dagen för provet.

4 § Tillgodoräkning av ett godkänt förarprov får inte göras om mer än ett år har förflutit från dagen för provet. Tillgodoräkning av ett godkänt prov får inte heller göras efter återkallelse av körkort för vilket provotid gäller.

6 kap. Förarprov vid gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning och kommunal vuxenutbildning

1 § När en elev har avlagt godkänt förarprov för körkort ska den förarprövare som provet avlagts inför rapportera detta till Transportstyrelsen som beslutar om utfärdande av körkort för eleven och utfärdar bevis om detta.

Sådan rapportering ska ske genom elektronisk överföring i ett system som har godkänts av Transportstyrelsen och i enlighet med de uppgifter och anvisningar som styrelsen har bestämt.

2 § För att rapportera godkänt förarprov för körkort vid gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning eller kommunal vuxenutbildning ska följande punkter vara uppfyllda.

1. Elevens identitet är fastställd enligt 2 kap.
2. Eleven har genom intyg styrkt permanent bosättning i Sverige eller studier här i minst sex månader. Formulär för intyg tillhandahålls av Vägverket. Något intyg behövs dock inte om eleven är folkbokförd i Sverige sedan minst 185 dagar.
3. Eleven har intygat att han eller hon inte innehar körkort som har utfärdats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
4. Eleven har genomgått föreskriven riskutbildning före rapportering för behörighet B.
5. Elevens kunskaper och färdigheter har kontrollerats med provfordon som uppfyller Vägverkets föreskrivna krav för respektive behörighet.
6. Eleven har lämnat en ansökan om utfärdande av körkort enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2009:70) om ansökan om utfärdande och förnyelse av körkort genom elektronisk överföring.
7. Eleven är behörig för studier på gymnasieskolans nationella program. Inom kommunal vuxenutbildning gäller att eleven har slutfört sista årskursen i grundskolan eller motsvarande och har godkänt betyg i svenska alternativt svenska som andra språk, engelska och matematik, eller på annat sätt förvärvat likvärdiga kunskaper.
8. Eleven har lägst betyget godkänt i ämnen med tillhörande kurser som är fastställda enligt föreskrifter vilka varit föremål för samråd mellan Statens skolverk och Vägverket.
9. Elevens utbildning och dess innehåll har dokumenterats.
10. Eleven har undervisats av förarprövaren i såväl teoretiska som praktiska moment för aktuell behörighet.

Allmänna råd

Handling som eleven åberopar för att styrka permanent bosättning eller studier bör vara skriven på svenska språket.

Förarprövaren bör ha deltagit under minst 40 % av undervisningstiden.

3 § Följande punkter innebär hinder för att rapportera godkänt förarprov för körkort vid gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning eller kommunal vuxenutbildning.

1. Godkänt förarprov för aktuell behörighet har redan förrättats vid gymnasieskola, fristående gymnasieskola med motsvarande utbildning eller kommunal vuxenutbildning.
2. Eleven bör på grund av annan omständighet inte rapporteras godkänd.

Allmänna råd

Exempel på omständighet som innebär att eleven inte bör rapporteras godkänd är att eleven inte anses lämplig enligt vad som anges i 3 kap. 5 § körkortslagen (1998:488), använder otillåtna hjälpmedel eller uppträder störande vid prov.

4 § Eleven ska uppnå godkända kunskaper enligt Vägverkets kursplan för respektive behörighet. Elevens utbildning och resultat ska dokumenteras fortlöpande och finnas tillgängligt vid tillsyn.

Dokumentationen ska förvaras enligt Statens skolverks föreskrifter om betygskatalog för gymnasieskolan. För arkivering av dokumentationen ska kommunal gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning tillämpa bestämmelserna i arkivlagen (1990:782).

7 kap. Undantag

1 § Försvarsmakten undantas från kraven i 4 kap. 2 §, 4 § första stycket och 5 § 1.

2 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen.

---

1. Denna författning träder i kraft den 1 augusti 2009. Bestämmelserna i 3 kap. 8 § 4 och 4 kap. 5 § 7 träder dock i kraft den 1 november 2009.

2. Sökande som godkänts i kunskapsprov för behörighet B före den 1 september 2008 ska tillgodoräknas detta som godkänt prov. Tillgodoräkning av sådant prov får inte göras om mer än ett år har förflutit från dagen för provet.

3. Om det i en föreskrift som har beslutats av Vägverket hänvisas till Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:175) om förarprov, gemensamma bestämmelser ska denna hänvisning istället avse dessa föreskrifter.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Maria Åkerlund
(Vägrafikavdelningen)